

Erstatningsrett

- Professor Trine-Lise Wilhelmsen
- Nordisk institutt for sjørett
- E-post: t.l.wilhelmsen@jus.uio.no

Forelesningsoversikt

– tidspunkter og hovedtemaer

- Mandag 20.10 (kl 14.15-16.00): Arbeidsgiveransvaret
- Onsdag 22.10 (kl 14.15-16.00): Bilansvaret
- Torsdag 23.10 (kl 14.15-16.00): Årsakssammenheng
- Mandag 27.10 (kl 14.15-16.00): Medvirkning. Lempning

Forelesningsoversikt

– tidspunkter og hovedtemaer

- Mandag 16.03 (kl 14.15-16.00):
Arbeidsgiveransvaret
- **Onsdag 18.03 (kl 14.15-16.00): Bilansvaret**

Bilansvaret

Oversikt

- Bakgrunn/hovedprinsipper
- Begrepet «motorvogn»
- Hvilke skader omfattes av bilansvarsloven (bal.)
- Skadelidtes krav mot trafikforsikringen
- Særlig om bileier/fører som skadelidt
- Særregler ved sammenstøt
- Skadelidtes krav mot skadevolder
- Trafikkforsikringens regress

1

Bakgrunn

/hovedprinsipper

Bakgrunn/hovedprinsipper

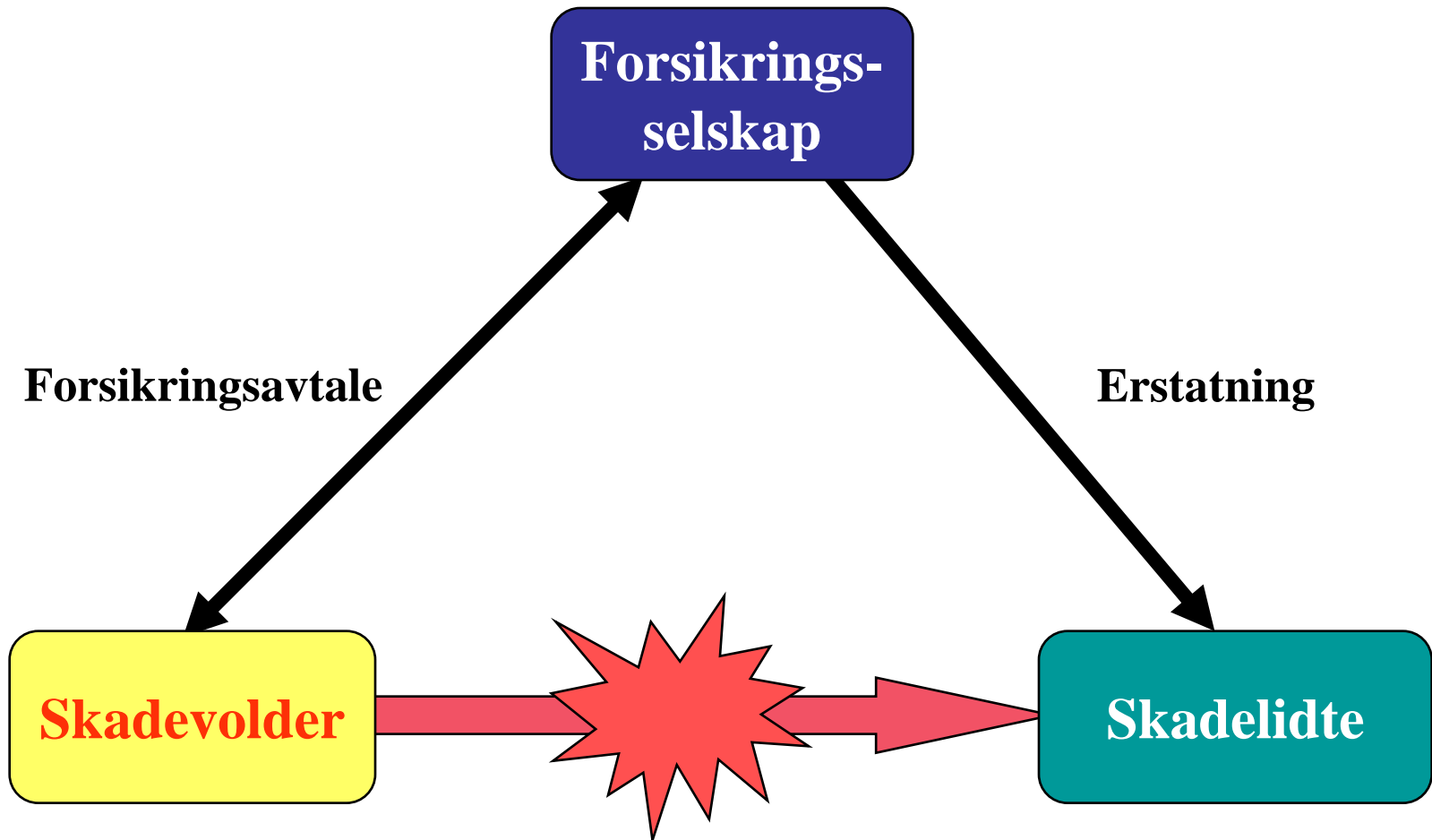
Bakgrunn

- Kunne løses gjennom ulovfestet obj ansvar
- Lovgiver: mer systematisk/helhetlig løsning

Bilansvarsloven

- Bal. § 1 «skade som motorvogn gjer ...»
- Hovedelementer
- Konstruksjonen

Bilansvaret

2

Begrepet

«motorvogn»

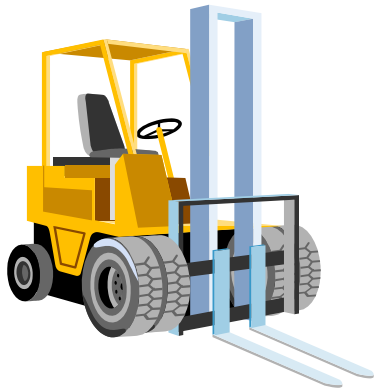
Begrepet «motorvogn

Definert i bilansvarsloven § 3

- «køretøy»
- «drive med motor»
- «laga eller esla til å kjøyrast på bakken»
- Men ikke skinnegående kjøretøy

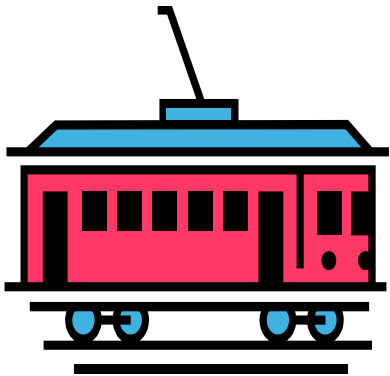
Begrepet ”motorvogn”

– eksempler på hva som omfattes

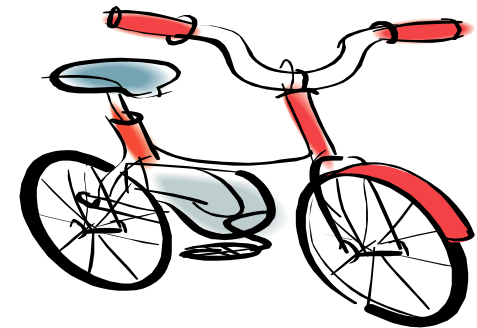
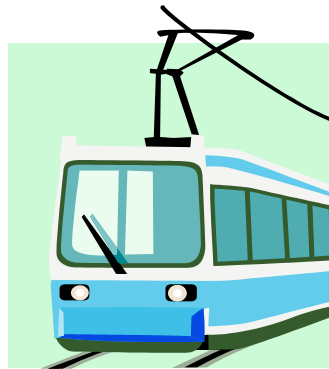

Begrepet «motorvogn

– eksempler på hva IKKE omfattes

SKINNEGÅENDE

SYKKEL

3

Hvilke skader
omfattes av bal.

Skadebegrepet

– bal. § 4: «gjer»

Noen utgangspunkter

- Skaden utslag av risikoen ved motorvogn
- Problem: motorvogn har hatt beskjeden/passiv rolle
- Forarbeidene

Skadebegrepet

– bal. § 4: «gjer»

Rettspraksis

- *Hjullaster* (Rt 1999 s 1312): motorvogn brukt til **ødeleggelse**
- *Acryllball* (Rt. 1980 s. 1061): truckens **bevegelighet/tyngde**
- *Lastelem* (Rt. 1986 s. 1293): **laste/losseanordninger**
- *Steinblokk* (Rt. 1968 s. 878): **beskjedent årsaksbidrag**
- Skader som skyldes **forsettlig handling fra tredjemann**

Skadebegrepet

– bal. § 4: «gjer»

Unntakene

- “Nytta til anna enn køyredoning
- **Men:** Ikke unntak hvis ikke benyttes
- Med mindre ”forsvarlig fråsegsett”
- **Problemet:** **Tvil om hva vognen brukes til**
 - Bergningsoperasjoner, Rt 1965.451
 - Heisoperasjon, Rt 1984.1023

4

Skadelidtes krav mot forsikrer

Skadelidtes krav mot forsikrer

➤ Begrepet «skadelidte»

➤ Utgangspunkt: bal. § 4

↳ Skadelidte direkte krav mot forsikrer

↳ Forsikrer objektivt ansvarlig

↳ Omfatter personskade og tingskade

➤ Unntak: bal. § 5

↳ Skade på **gods** ført med vognen tilhørende

↳ a) **Person** utenfor vognen, b) **passasjer**

Skadelidtes krav mot forsikrer

- utmåling

➤ Utgangspunkt

↳ Bal. § 6: alminnelige utmålingsregler

➤ Begrensning

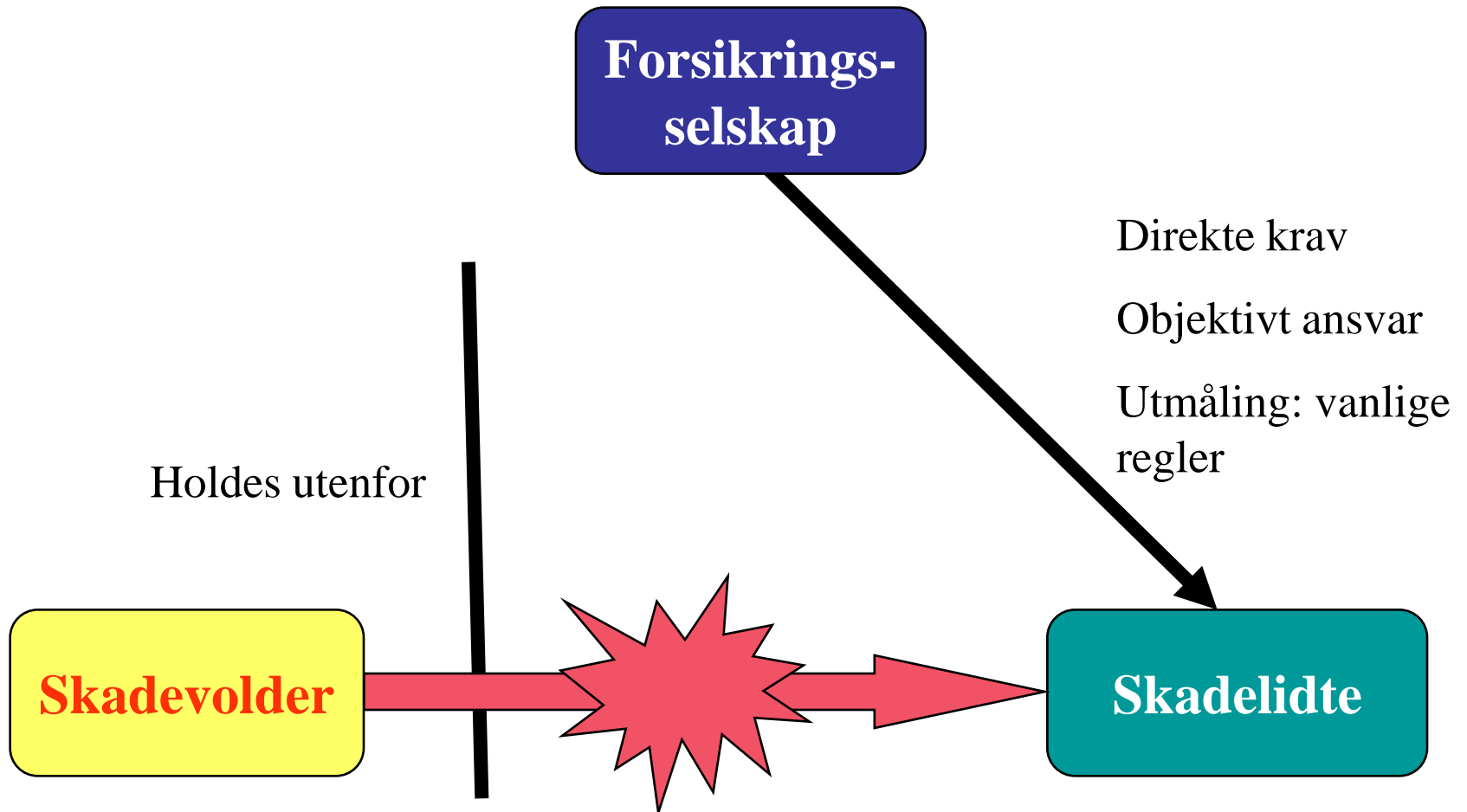
↳ Bal. § 9: maksimum 10 MNOK per hendelse for skade på «gods»

↳ Løsøre

↳ Fast eiendom

Skadelidtes krav mot forsikrer

– figur

Skadelidtes krav mot forsikrer

- skadelidtes medvirkning

- Hva er medvirkning?
- Utgangspunkt: vanlige medvirkningsregler, bal. § 7
- Unntak
 - ↳ Bal. § 7 **første** ledd: fullt **ansvar** ved «lite til last»
 - ↳ Bal. § 7 **tredje** ledd: fullt **bortfall** passasjer i stjålet bil

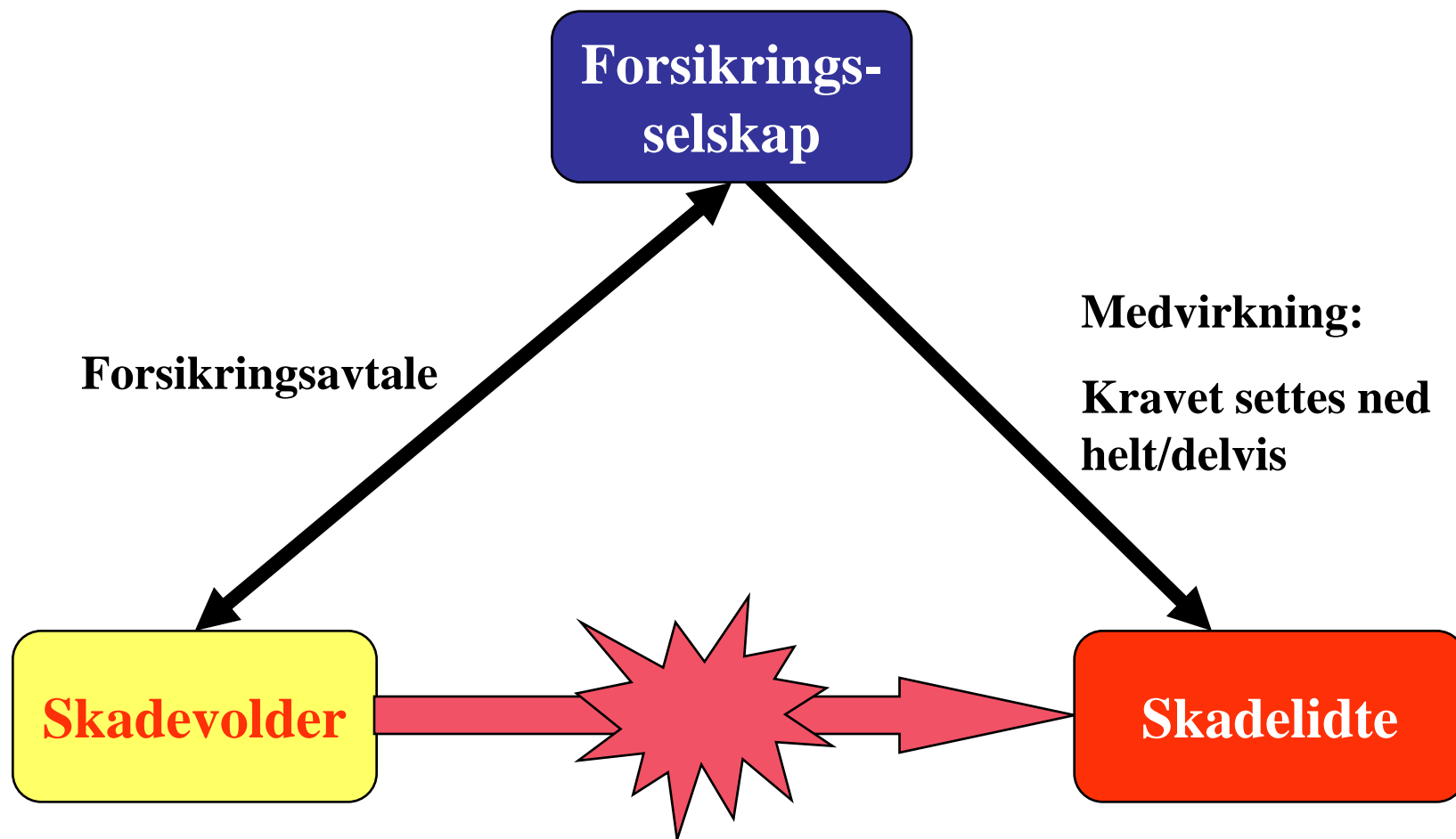
Bilbelte (Rt. 2005 s. 887)

Kjønn Kvinne	Alder 17 ½	Ulykke Trafikkulykke
Medisinsk invaliditet 48 %	Ervervsuførhet 100 % ervervsufør	Skader Skade på hode og lunge, samt bruddskader og utviklet epilepsi
Problemstilling: Betydningen av manglende bilbeltebruk – avkortning?		
Svar: Høyesterett: Normalt «mer enn lite å laste»		

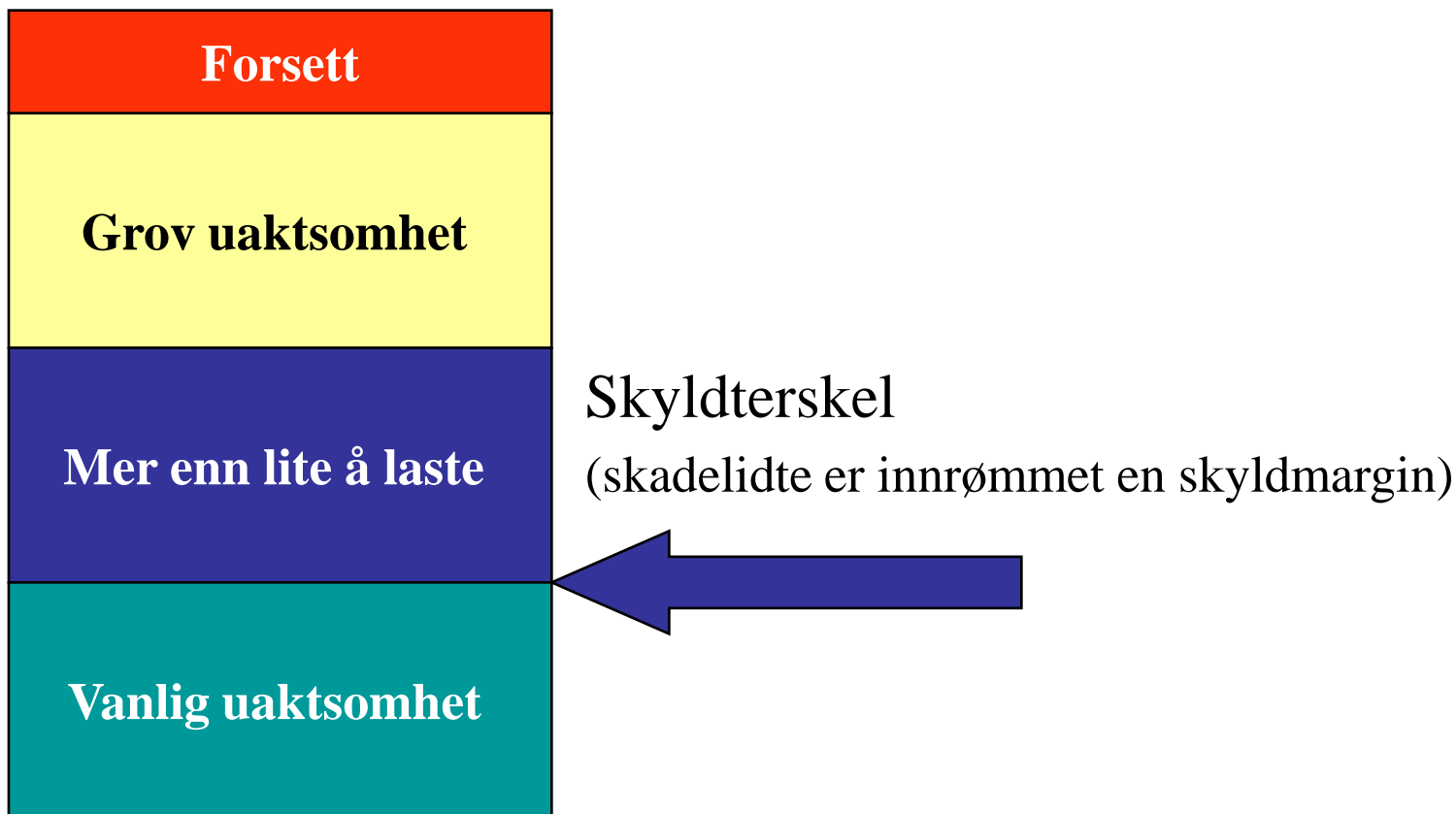
Skadelidtes medvirkning

– bal. § 7

Skadelidtes medvirkning

– bal. § 7

5

Særlig om

bileier/fører som skadelidt

Særlig om bileier/fører som skadelidt

➤ Utgangspunkt

↳ Omfattet av bal. som forsikringstager/sikret/skadelidt

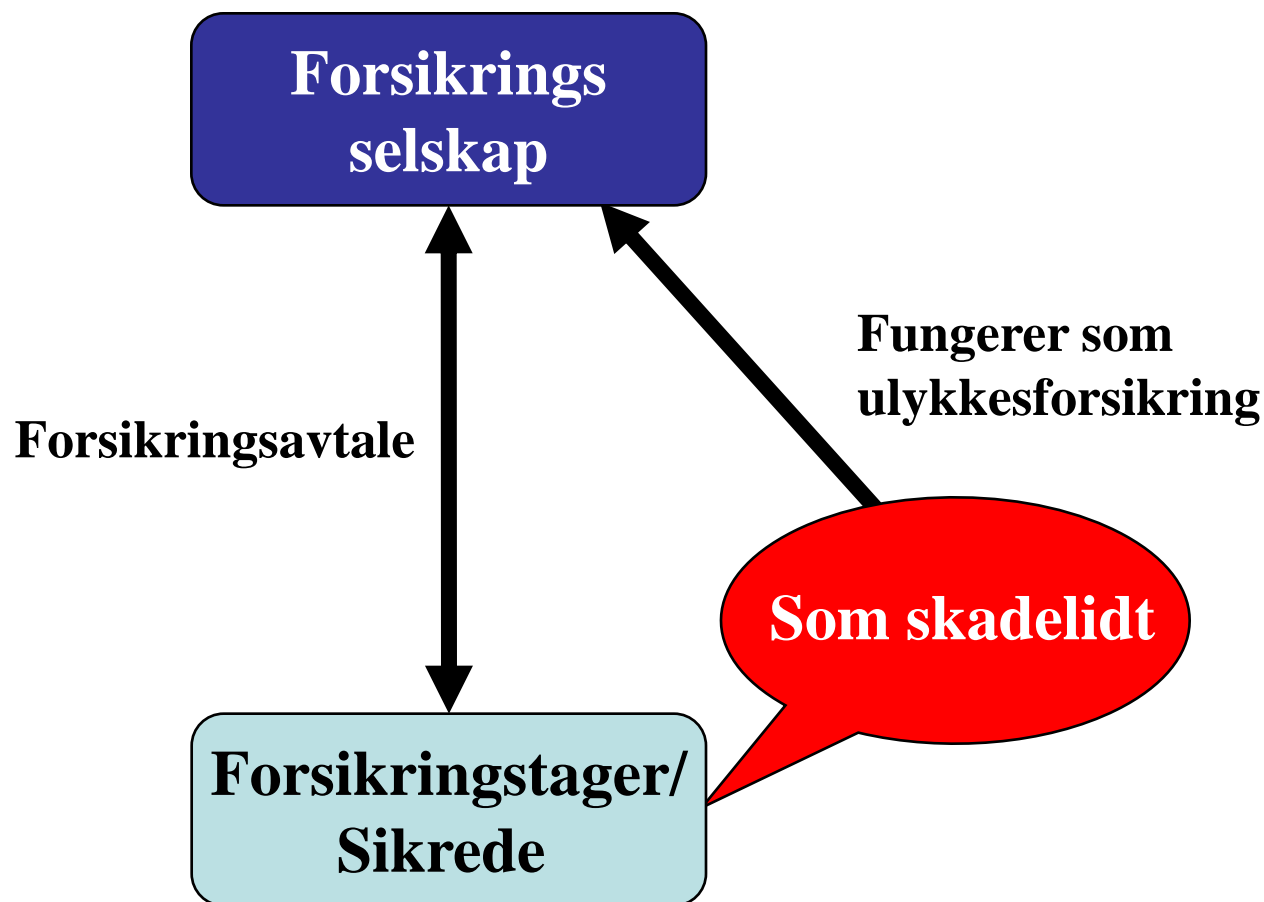
↳ Som skadelidt, jf. bal. § 4

➤ Begrensning

↳ Medvirkningsregler i bal. § 7 (1), (3) og (4)

↳ **Unntak i bal. § 5:** Skade på vognen selv/tilbehør + skade på førerens eget gods

Særlig om bileier/fører som skadelidt

6

Særregler ved sammenstøt

Særregler ved sammenstøt

– bal. § 8

➤ Hensynene

➤ Utgangspunktet

↳ Ingen av vognene kan kreve dekning under den annen vogns forsikring

➤ Modifikasjon etter bal. § 8

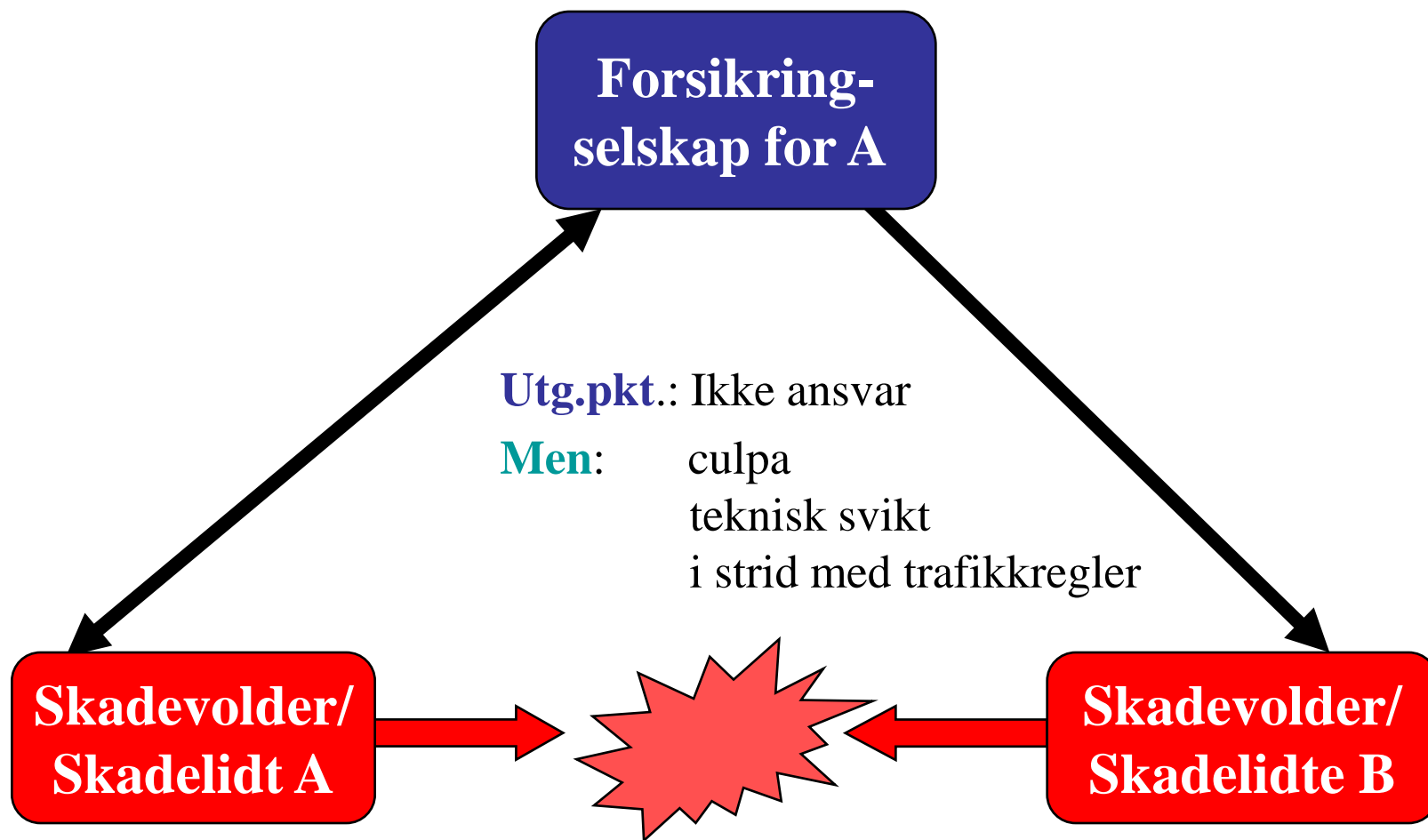
↳ Uaktsomhet

↳ Teknisk svikt

↳ I strid med trafikkregler

Særregler ved sammenstøt

– bal. § 8

7

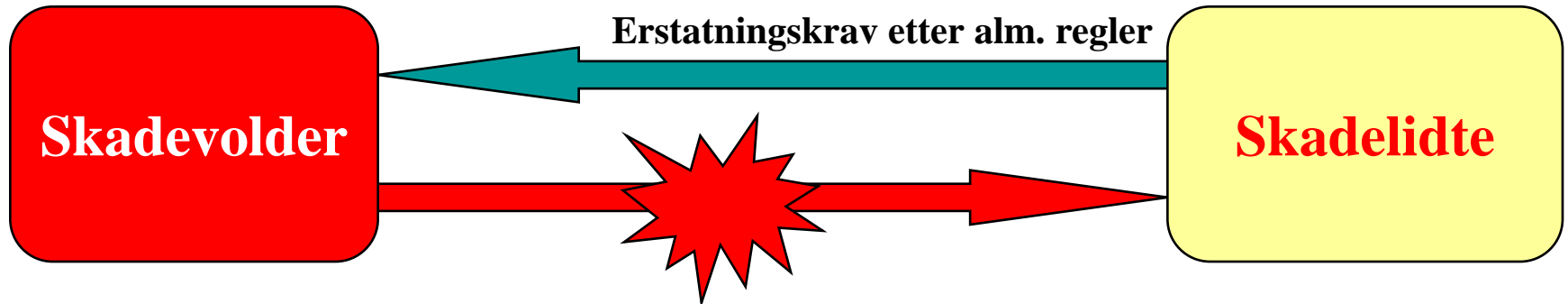
Skadelidtes krav mot skadevolder

Skadelidtes krav mot skadevolder

- Vanlige erstatningsregler gjelder, dvs. også ulovfestet objektiv ansvar, jf. bal. § 11
- Skadevolders ansvar dekkes av hans trafikkforsikrer
- Unntatt når denne har regress, jf. bal. § 11 tredje ledd

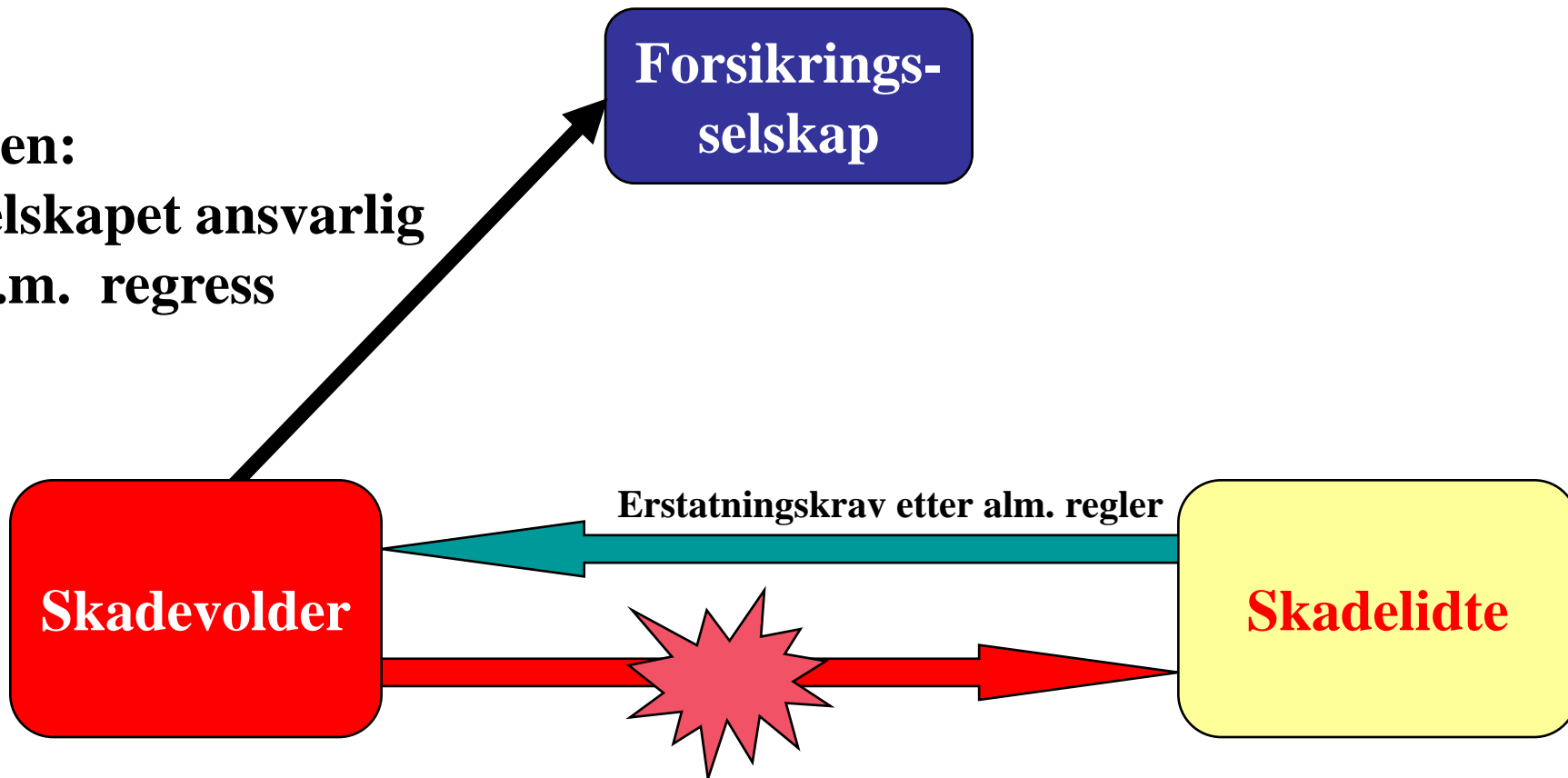
Skadelidtes krav mot skadevolder

Forsikrings-
selskap

Skadelidtes krav mot skadevolder

Men:
Selskapet ansvarlig
m.m. regress

8

Trafikkforsikrerenes regress

Trafikkforsikreres regress

- reglene

➤ Regress etter bal. § 12 ved skadevolders

↳ forsett/grov uaktsomhet

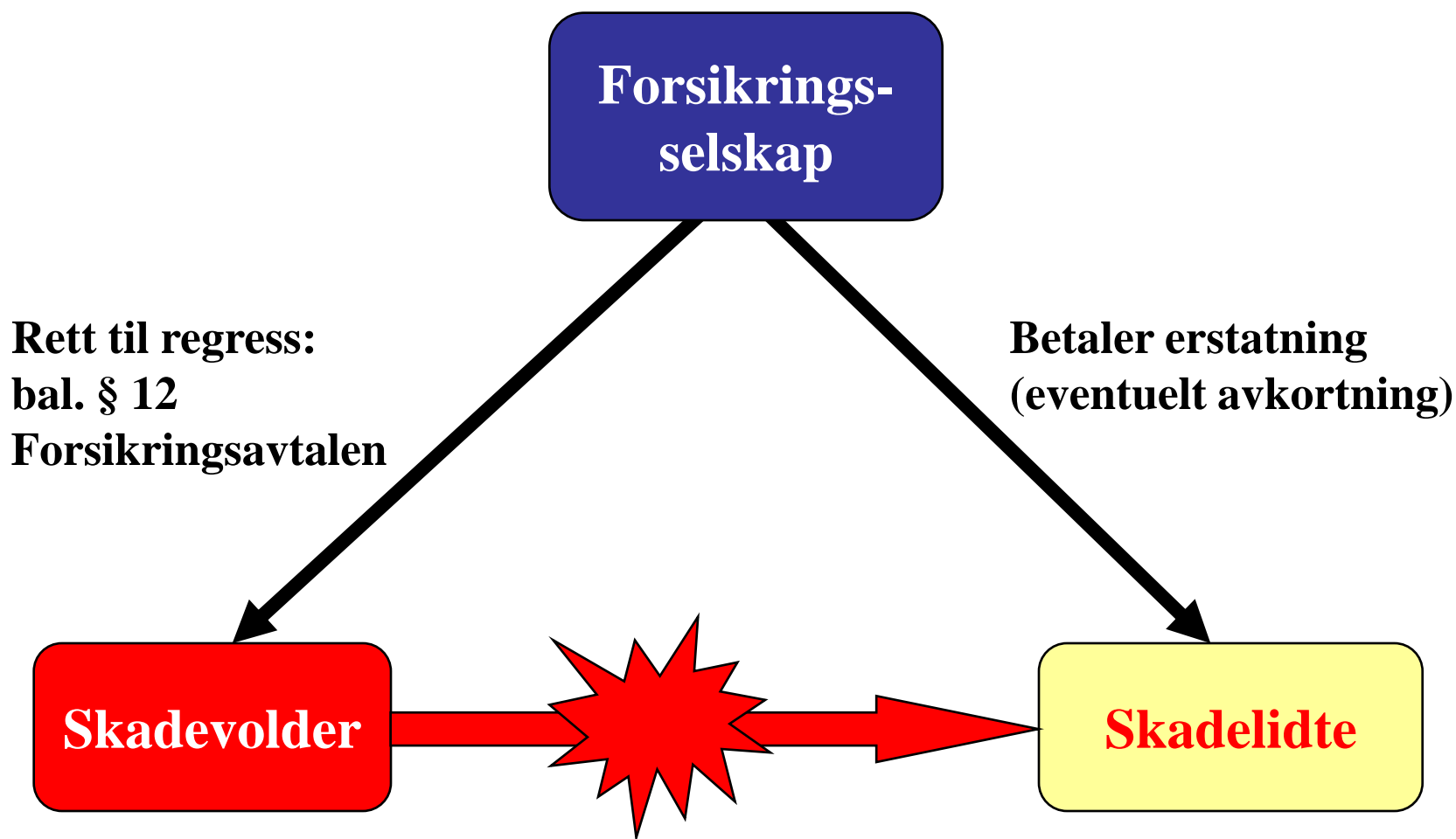
↳ forbrytelser

↳ alkoholbruk

➤ Lemping etter skl. § 5-2, jf. bal. § 12

Trafikforsikrerenes regress

erstatning/avkortning/regress

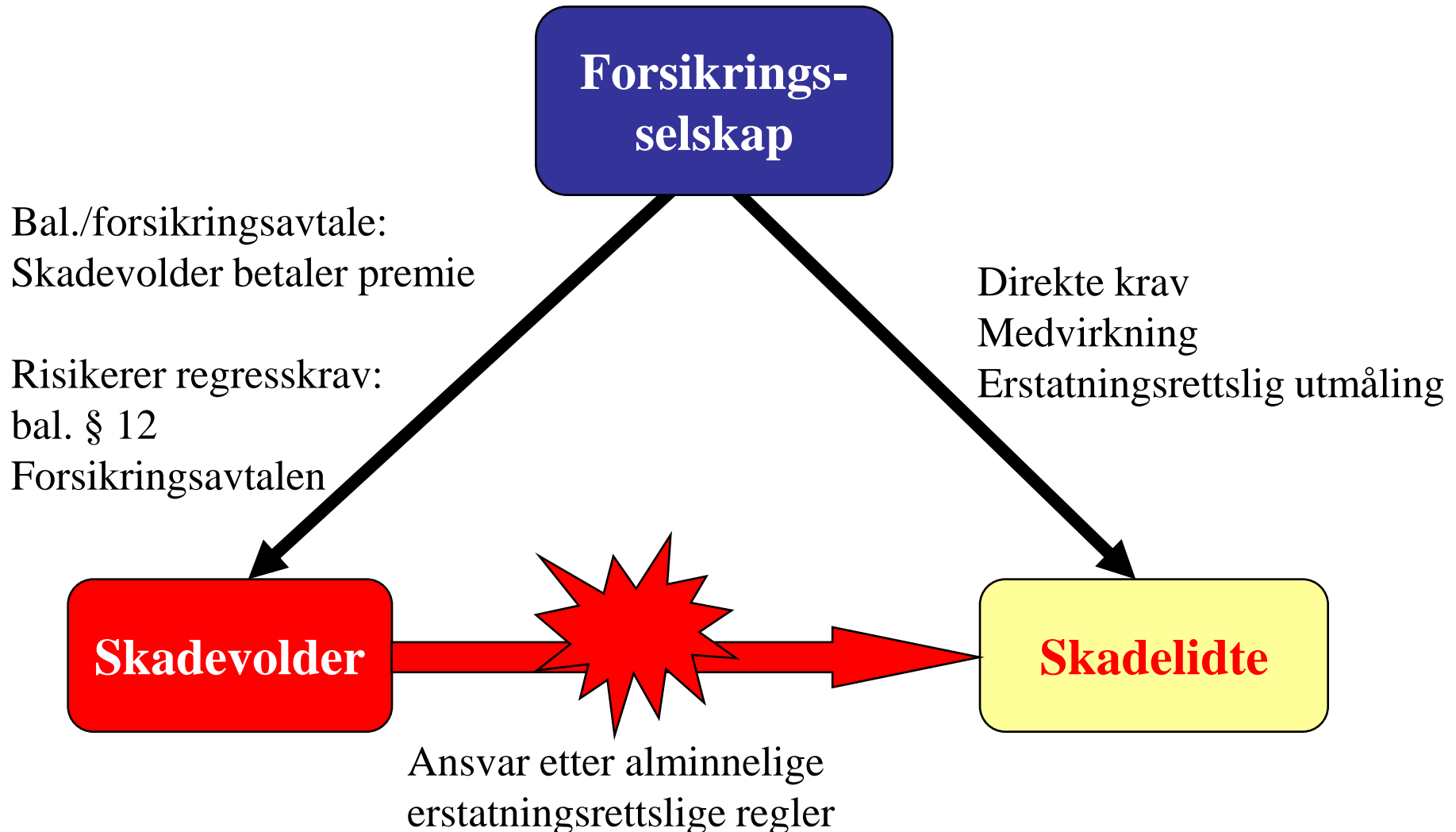
Trafikkforsikreres regress

- bal. § 12

Trafikksforsikreres regress

- oppsummering

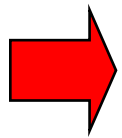

Kjør forsiktig og bruk refleks!

Erstatningsrett

- Professor Trine-Lise Wilhelmsen
- Nordisk institutt for sjørett
- E-post: t.l.wilhelmsen@jus.uio.no

**Torsdag 19.03 (kl 14.15-16.00):
Årsakssammenheng**